

Nicolae-Horia Țiț

**Influența Tratatului de la
Marrakesh asupra relațiilor
comerciale internaționale**

Editura
Stamangiu
2024

Cuprins

Capitolul I. Cadrul instituțional al comerțului internațional _____	1
<i>Secțiunea 1. Constituirea Organizației Mondiale a Comerțului</i> _____	1
<i>Secțiunea a 2-a. Structura Organizației Mondiale a Comerțului</i> _____	7
§1. Precizări prealabile _____	7
§2. Conferința Ministerială _____	9
§3. Consiliul General _____	12
§4. Organismul de soluționare a diferendelor și Organismul de evaluare a politicilor comerciale _____	13
§5. Consiliile și comisiile specializate, grupurile de lucru _____	14
§6. Secretariatul OMC și Directorul General _____	17
<i>Secțiunea a 3-a. Obiectivele și funcțiile Organizației Mondiale a Comerțului</i> _____	20
§1. Obiectivele Organizației Mondiale a Comerțului _____	20
§2. Funcțiile Organizației Mondiale a Comerțului _____	23
2.1. Implementarea acordurilor Organizației Mondiale a Comerțului _____	24
2.2. Negocierea de noi acorduri _____	25
2.3. Soluționarea diferendelor _____	26
2.4. Evaluarea politicilor comerciale _____	28
2.5. Cooperarea cu alte organizații internaționale _____	30
2.6. Asistența tehnică pentru statele în curs de dezvoltare _____	33
Capitolul II. Cadrul juridic al comerțului internațional _____	37
<i>Secțiunea 1. Izvoarele dreptului comerțului internațional</i> _____	37
§1. Precizări prealabile _____	37
§2. Izvoarele interne ale dreptului comerțului internațional _____	38
§3. Izvoarele internaționale ale dreptului comerțului internațional _____	39
<i>Secțiunea a 2-a. Acordul de la Marrakesh privind constituirea OMC</i> _____	41
<i>Secțiunea a 3-a. Acordurile comerciale multilaterale</i> _____	45
§1. Precizări prealabile _____	45

§2. Acordul General pentru Tarife Vamale și Comerț 1994 (GATT 1994) _____	46
§3. Acordurile generale (multilaterale) privind comerțul cu bunuri _____	49
3.1. Precizări prealabile _____	49
3.2. Acordul privind agricultura _____	50
3.3. Acordul privind aplicare măsurilor sanitare și fitosanitare (SPS) _____	52
3.4. Acordul privind comerțul cu textile și îmbrăcăminte _____	53
3.5. Acordul privind barierele tehnice în calea comerțului (TBT) _____	54
3.6. Acordul privind măsurile investiționale legate de comerț (TRIMs) _____	55
3.7. Acordul privind punerea în aplicare a art. VI al GATT 1994 (Acordul Antidumping) _____	55
3.8. Acordul privind punerea în aplicare a art. VII al GATT 1994 (Acordul privind evaluarea în vamă) _____	57
3.9. Acordul privind inspecția înainte de expediție _____	57
3.10. Acordul privind regulile de origine _____	58
3.11. Acordul privind procedurile de licențiere la import _____	58
3.12. Acordul privind subvențiile și măsurile compensatorii (SCM) _____	59
3.13. Acordul privind măsurile de salvagardare _____	60
§4. Acordul General privind Comerțul cu Servicii (GATS) _____	61
§5. Acordul privind aspectele legate de comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală (Acordul TRIPS) _____	69
§6. Înțelegerea privind regulile și procedurile de reglementare a diferendelor _____	74
§7. Mecanismul de examinare a politicilor comerciale _____	78
<i>Secțiunea a 4-a. Acordurile comerciale plurilaterale</i> _____	79
<i>Secțiunea a 5-a. Deciziile și declarațiile ministeriale</i> _____	80

Capitolul III. Principiile fundamentale ale sistemului multilateral de comerț internațional al Organizației Mondiale a Comerțului	82
<i>Secțiunea 1. Noțiuni prealabile</i>	82
<i>Secțiunea a 2-a. Principiul tratamentului națiunii celei mai favorizate în comerțul cu bunuri</i>	85
§1. Noțiuni prealabile	85
§2. Analiza conceptului de tratament al națiunii celei mai favorizate	89
2.1. Avantajele comerciale	89
2.2. Similaritatea produselor	92
2.3. Avantaje acordate imediat și în mod necondiționat	94
<i>Secțiunea a 3-a. Principiul tratamentului națiunii celei mai favorizate în comerțul cu servicii</i>	96
§1. Noțiuni prealabile	96
§2. Analiza conceptului de tratament al națiunii celei mai favorizate în comerțul cu servicii	97
2.1. Măsuri care intră sub incidența GATS	98
2.2. Similaritatea serviciilor sau a furnizorilor	102
2.3. Tratamentul nu mai puțin favorabil	104
2.4. Excepții de la principiul tratamentului națiunii celei mai favorizate prevăzute de GATS	106
<i>Secțiunea a 4-a. Principiul tratamentului națiunii celei mai favorizate în domeniul drepturilor de proprietate intelectuală legate de comerț</i>	107
<i>Secțiunea a 5-a. Principiul tratamentului național în comerțul cu bunuri</i>	110
§1. Noțiuni prealabile	110
§2. Tratamentul național aplicabil taxării interne a produselor similare	113
2.1. Similaritatea produselor	114
2.2. Interzicerea taxării suplimentare a produselor importate	116
§3. Tratamentul național aplicabil taxării interne a produselor direct competitive sau a produselor substituibile	117
3.1. Produse direct competitive și produse substituibile	119

3.2. Taxarea similară _____	123
3.3. Protejarea producției domestice _____	124
§4. Tratatul național în cazul reglementărilor interne__	126
4.1. Reglementările interne _____	127
4.2. Similaritatea produselor _____	130
4.3. Tratatul nu mai puțin favorabil _____	134
<i>Secțiunea a 6-a. Principiul tratamentului național în comerțul cu servicii _____</i>	<i>138</i>
§1. Natura și reglementarea principiului tratamentului național în comerțul cu servicii _____	138
§2. Elementele tratamentului național în comerțul cu servicii _____	140
<i>Secțiunea a 7-a. Principiul tratamentului național în domeniul drepturilor de proprietate intelectuală legate de comerț _____</i>	<i>143</i>
Capitolul IV. Regulile generale privind accesul la piața de bunuri și servicii _____	149
<i>Secțiunea 1. Noțiuni prealabile _____</i>	<i>149</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Barierele tarifare în comerțul internațional cu bunuri _____</i>	<i>150</i>
§1. Definirea și clasificarea taxelor vamale _____	150
§2. Concesiile tarifare și listele de concesii _____	152
§3. Impunerea și colectarea taxelor vamale _____	158
§4. Alte taxe sau impozite _____	165
<i>Secțiunea a 3-a. Bariere netarifare în calea comerțului cu bunuri _____</i>	<i>167</i>
§1. Restricțiile cantitative _____	168
§2. Barierele tehnice în calea comerțului _____	172
§3. Alte bariere non tarifare în calea comerțului cu bunuri _____	177
<i>Secțiunea a 4-a. Barierele în calea comerțului cu servicii _____</i>	<i>178</i>
§1. Noțiuni prealabile _____	178
§2. Regulile privind accesul la piață în comerțul cu servicii _	180
§3. Alte bariere în calea comerțului cu servicii _____	186

Capitolul V. Excepții de la principiile fundamentale și regulile generale privind comerțul internațional în cadrul sistemului multilateral al organizației mondiale a comerțului	189
<i>Secțiunea 1. Noțiuni prealabile</i>	<i>189</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Excepțiile generale aplicabile comerțului cu bunuri</i>	<i>191</i>
§1. Natura, funcțiile și condițiile excepțiilor generale aplicabile comerțului cu bunuri	191
§2. Excepțiile prevăzute de art. XX din GATT 1994	194
2.1. Măsuri necesare pentru protejarea vieții sau sănătății oamenilor, animalelor sau plantelor	195
2.2. Măsurile necesare pentru asigurarea respectarea legilor și reglementărilor care nu sunt incompatibile cu GATT 1994	199
2.3. Măsurile referitoare la conservarea resurselor naturale epuizabile	203
2.4. Alte situații reglementate de art. XX din GATT 1994	207
§3. Partea introductivă a art. XX din GATT 1994	208
3.1. Natura și scopul condițiilor prevăzute de partea introductivă a art. XX din GATT 1994	208
3.2. Discriminări arbitrării sau nejustificate între țări, acolo unde există condiții similare	211
3.3. Restricțiile deghizate ale comerțului internațional	213
<i>Secțiunea a 3-a. Excepțiile generale în comerțul cu servicii</i>	<i>215</i>
§1. Natura, funcțiile și condițiile excepțiilor generale aplicabile comerțului cu servicii	215
§2. Excepțiile prevăzute de art. XIV din GATS	217
2.1. Măsurile necesare pentru protejarea moralei publice și menținerea ordinii publice	217
2.2. Măsuri necesare pentru asigurarea respectării legilor sau reglementărilor care nu sunt incompatibile cu dispozițiile GATS	221
2.3. Celelalte situații reglementate de art. XIV din GATS	223
§3. Condițiile prevăzute de partea introductivă a art. XIV din GATS	224

<i>Secțiunea a 4-a. Excepțiile privind securitatea</i>	225
§1. Excepțiile privind securitatea în comerțul bunuri	225
1.1. Excepțiile privind securitatea națională	226
1.2. Excepția privind securitatea internațională și pacea	228
§2. Excepțiile privind securitatea în comerțul cu servicii	229
<i>Secțiunea a 5-a. Excepțiile în caz de urgență economică</i>	230
§1. Noțiuni prealabile	230
§2. Cerințele substanțiale care trebuie îndeplinite pentru aplicarea unei măsuri de salvagardare	233
2.1. Creșterea importurilor	234
2.2. Prejudiciul	237
2.3. Legătura de cauzalitate	242
§3. Reglementări procedurale	243
§4. Aplicarea măsurilor de salvagardare	248
4.1. Durata măsurilor de salvagardare	249
4.2. Aplicarea nediscriminatorie a măsurilor de salvagardare	251
4.3. Proporționalitatea măsurilor de salvagardare	253
4.4. Compensarea statelor exportatoare afectate	255
<i>Secțiunea a 6-a. Excepțiile privind integrarea economică regională</i>	257
§1. Noțiuni prealabile	257
§2. Acordurile regionale în comerțul cu bunuri	259
2.1. Noțiuni prealabile	259
2.2. Uniunile vamale	260
2.3. Zonele de liber schimb	265
2.4. Acordurile interimare	266
2.5. Cerințe procedurale	267
§3. Cooperarea regională în comerțul cu servicii	268
3.1. Noțiuni prealabile	268
3.2. Condiții substanțiale	269
3.3. Condiții procedurale	271
<i>Secțiunea a 7-a. Excepțiile referitoare la păstrarea echilibrului balanței de plăți</i>	272
§1. Noțiuni prealabile	272

§2. Excepțiile referitoare la balanța de plăți în comerțul cu bunuri _____	273
2.1. Reglementare și natură juridică _____	273
2.2. Condiții substanțiale _____	274
2.3. Condiții procedurale _____	278
§3. Măsurile de salvagardare a balanței de plăți în comerțul cu servicii _____	280
<i>Secțiunea a 8-a. Excepțiile privind dezvoltarea economică</i> _____	281
§1. Noțiuni prealabile _____	281
§2. Excepții referitoare la protejarea industriilor nou înființate _____	283
§3. Excepția întemeiată pe <i>Clauza de abilitare</i> _____	285

Capitolul VI. Protejarea pieței interne în cadrul Sistemului Multilateral de Comerț Internațional al Organizației

Mondiale a Comerțului _____	288
<i>Secțiunea 1. Dumpingul și măsurile anti-dumping</i> _____	288
§1. Noțiuni prealabile _____	288
§2. Determinarea dumpingului _____	292
2.1. Determinarea valorii normale și a prețului de export _____	293
2.2. Comparația între valoarea normală și prețul de export. Stabilirea marjei de dumping _____	300
§3. Determinarea prejudiciului _____	306
3.1. Ramura de industrie națională _____	307
3.2. Prejudiciul material asupra ramurii de industrie națională _____	309
3.3. Amenințarea cu producerea unui prejudiciu material asupra ramurii de producție națională și împiedicarea înființării industriei naționale _____	313
§4. Legătura de cauzalitate _____	315
§5. Investigațiile antidumping _____	318
5.1. Inițierea investigației _____	318
5.2. Desfășurarea investigației. Mijloacele de probă _____	323
§6. Măsurile antidumping _____	330
6.1. Măsurile antidumping provizorii și angajamentele cu privire la preț _____	330

6.2. Impunerea și colectarea măsurilor antidumping definitive _____	333
6.3. Durata, încetarea și reanalizarea măsurilor antidumping _____	338
6.4. Informarea publică cu privire la și controlul judecătoresc al măsurilor antidumping _____	341
6.5. Măsurile antidumping în contul unei țări terțe _____	342
§7. Tratamentul diferențial și special aplicabil statelor în curs de dezvoltare _____	343
<i>Secțiunea a 2-a. Subvențiile și măsurile compensatorii _____</i>	<i>345</i>
§1. Noțiuni introductive _____	345
§2. Determinarea subvențiilor _____	348
2.1. Contribuția financiară guvernamentală _____	348
2.2. Beneficiul _____	351
2.3. Specificitatea subvenției _____	354
§3. Categoriile de subvenții _____	356
3.1. Subvențiile interzise („cutia roșie”) _____	356
3.2. Subvențiile acționabile („cutia galbenă”) _____	361
3.3. Subvențiile neacționabile („cutia verde”) _____	369
§4. Măsurile compensatorii _____	369
4.1. Condiții pentru aplicarea măsurilor compensatorii _____	370
4.2. Investigațiile anti-subvenție _____	371
4.3. Aplicarea măsurilor compensatorii _____	376
4.4. Informarea publică cu privire la și controlul judecătoresc al măsurilor compensatorii _____	383
Capitolul VII. Protejarea drepturilor de proprietate intelectuală în cadrul sistemului multilateral de comerț internațional al organizației mondiale a comerțului _____	385
<i>Secțiunea 1. Reglementarea internațională a drepturilor de proprietate intelectuală. Relația dintre Acordul TRIPS și Tratatul Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale _____</i>	<i>385</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Dispoziții substanțiale privind protecția drepturilor de proprietate intelectuală _____</i>	<i>390</i>
§1. Drepturile de autor și drepturile conexe _____	390
§2. Mărcile _____	407

---

§3. Indicațiile geografice _____	421
§4. Desenele și modelele industriale _____	432
§5. Brevetele de invenție _____	443
§6. Schemele de configurație (topografii) de circuite integrate _____	458
§7. Informațiile nedivulgate _____	465
§8. Controlul practicilor restrictive (anticoncurențiale) în licențele contractuale _____	473
<i>Secțiunea a 3-a. Mijloace de asigurare a respectării drepturilor de proprietate intelectuală _____</i>	<i>477</i>
Concluzii _____	481
Bibliografie _____	489